

Overdiepse Polder maakt ruimte voor de Bergsche Maas

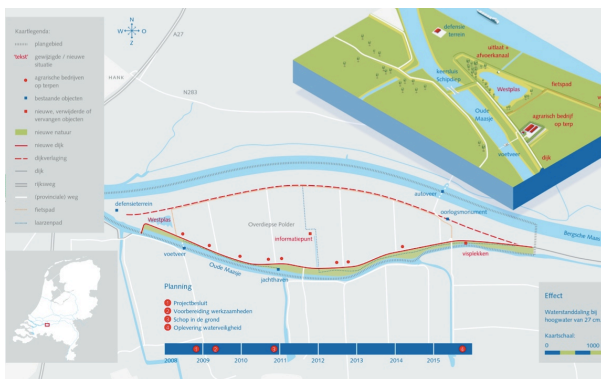
Job Kwakernaak

Onderzoeksvraag

Hoe kan er ruimte voor de Bergsche Maas worden gemaakt, zodat de dorpen en steden droog blijven bij overstromingen?

Gebiedsbeschrijving

De Bergsche Maas is een door mensen gegraven rivier in Noord-Brabant die in 1904 vanaf Well de Maas liet voortzetten tot de Amer. De Bergsche Maas is de begrenzing van het Land van Heusden en Altena, hij is 24,5 km lang en heeft een **debiet** van $230 \text{ m}^3/\text{s}$ ^[1] De Overdiepse Polder is een gebied tussen Waspik, Hank en Raamsdonksveer van 550 hectare. De polder ligt tussen de Bergsche Maas en de oude Maas en is erg geschikt om extra rivierwater af te voeren. Naast de polder liggen al **uiterwaarden**, maar dit blijkt nog niet genoeg ruimte voor de rivier te creëren.^[2]

Figuur 1: plattegrond project Overdiepse Polder ^[3].

Resultaten

Om ruimte voor de Bergsche Maas te creëren is een plan gemaakt dat gebaseerd is op een idee van de inwoners van de polder. Het plan bestaat uit 4 stappen:

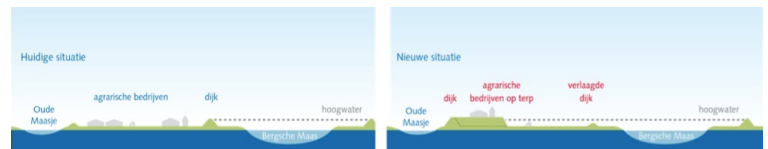
- De dijk aan de noordkant zal worden verlaagd, zodat bij hoogwater het rivierwater de polder in kan stromen.
- Aan de zuidkant wordt een nieuwe winterdijk gebouwd die het achterland beschermt tegen het binnengelopen water.
- Tegen de nieuwe dijk worden acht terpen gebouwd voor de bewoners.
- De polder zal niet alleen voor waterberging, maar ook voor recreatie en ecologie worden gebruikt.^[3]

Figuur 2: Overdiepse polder tussen de Bergsche Maas en Oude Maas.^[4]

Door de oude dijk bij de Overdiepse Polder te verlagen en veel zuidelijker een nieuwe winterdijk aan te leggen (zie figuur 1) kan de polder bij een groot **neerslagoverschot** worden gebruikt als **oppervlaktewaterberging**.

Er worden acht terpen gebouwd om de agrarische bedrijfsgebouwen droog te houden als de rest van de polder overstroomt. Het waterschap Brabantsdelta verwacht dat de Bergsche Maas doorgemiddeld 1 keer in de 25 jaar over de verlaagde dijk zal stromen^[3], maar dat daarmee de waterstand op de rivier 27 centimeter zal dalen.^[5] Het terpenplan kwam van de belangenvereniging Overdiepse Polder en is samen met de provincie Noord-Brabant uitgewerkt. Het project is ook opgenomen in het rijksprogramma Ruimte voor de rivier en krijgt subsidie van de Europese Unie.^[3]

Figuur 3: dwarsdoorsnede Overdiepse Polder ^[3].

Conclusie

Door de oude dijk aan de noordkant van de polder te verlagen en een nieuwe dijk en terpen aan de zuidkant te bouwen, word er ruimte voor de Bergsche Maas gemaakt en blijven de bewoners droog bij een overstroming (zie figuur 3). Doordat de polder zal overstroomd bij **extreme neerslag**, zal het waterpeil op de rivier flink dalen en zal overlast in de dorpen en steden langs de rivier worden tegengegaan en zal de veiligheid worden vergroot.^[3]

Referenties

^[1] Bergsche Maas, Wikipedia,
http://nl.wikipedia.org/wiki/Bergsche_Maas

^[2] rivierverruiming Overdiepse Polder, Provincie Noord-Brabant,
<http://www.brabant.nl/dossiers/dossiers-op-thema/water/bescherming-tegen-water/rivierverruiming-overdiepse-polder.aspx>

^[3] Ruimte voor de rivier in de Overdiepse polder, Waterschap Brabantse Delta,
<http://www.brabantsedelta.nl/algemeen/actueel/werk-in-uitvoering/waaiwijk/ruimte-voor-de-rivier-in-de-overdiepse-polder.html>

^[4] <https://beeldbank.rws.nl>, Rijkswaterstaat, Ruimte voor de Rivier / PDR

^[5] Rippe, H. (2014). Verlaging dijk Overdiepse polder geeft Bergsche Maas weer vrij spel. Omroep Brabant.
<http://www.omroepbrabant.nl/?news/212258912/Verlaging+dijk+O+verdiepse+polder+geeft+Bergsche+Maas+weer+vrij+spel.aspx>